

Historie Velkopopovicka: Domovník

Ringhofferova č. p. 27 Kateřina Kapalová a Václava Zimová, redakce

Už dva roky společně procházíme historické domy Velkých Popovic. Impulsem pro toto putování byla soukromá sbírka historických pohlednic, texty sesbírané z historických pramenů (J. A. Sedlák) a zapsaného vyprávění pamětníka, pana Františka Čelikovského.

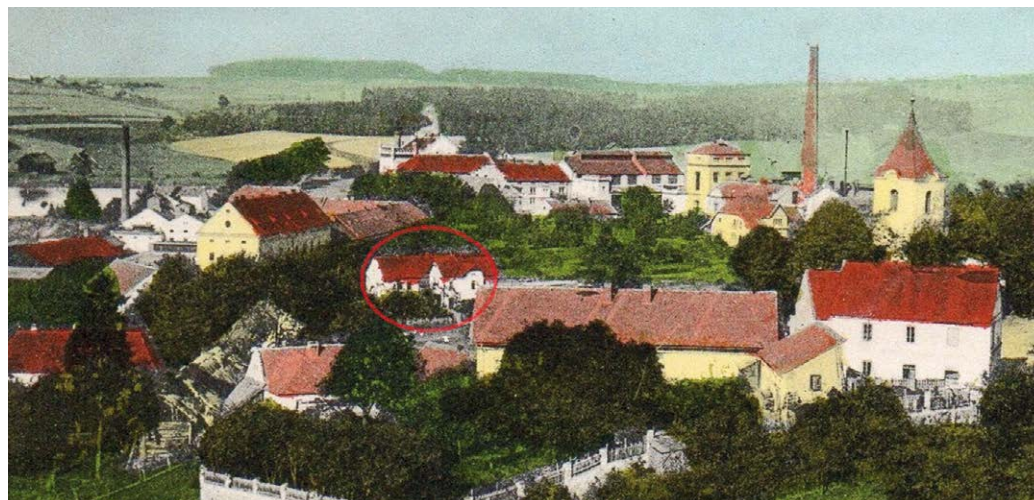
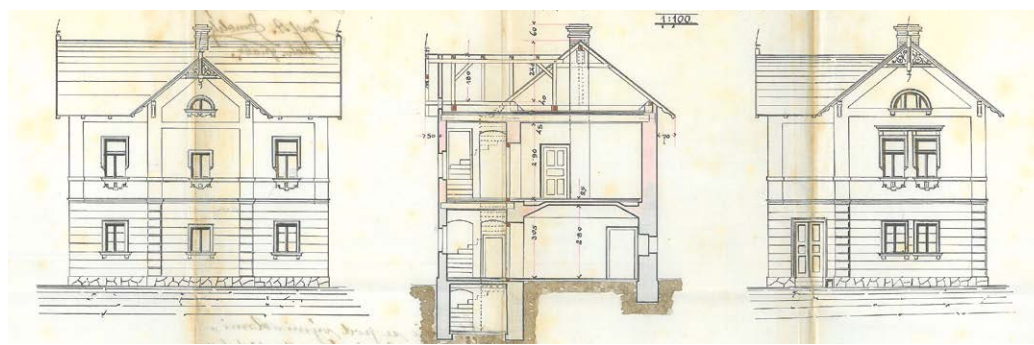
Připomínáme, že v restauraci Kamenný kříž je nyní k vidění výstava historických pohlednic, která náš seriál provází.

U Mračků, Ringhofferova 27

Dům pochází z přelomu 19. a 20. století. Později, roku 1907, bylo přistaveno patro (viz plánky na obrázku). Domek postavil pan Václav Mraček, sládek

místního pivovaru, který točil v pivovaru u mutru pivo pro zaměstnance. Zaměstnanci pivovaru dostávali známky, které mohli vyměnit za tři litry piva denně, jako deputát. Mračkovci měli dvě dcery. Starší dcera se provdala do Českého Brodu a mladší si vzal místní řezník Antonín Procházka z Farské ulice č. p. 13. Měli spolu dvě dcery a syna, Vlastu, Jiřinu a Antonína, který se také vyučil řezníkem. Roku 1938 dům kupuje firma Ringhoffer a roku 1941 ho upravuje na kanceláře. Později je domek prodán do soukromého vlastnictví a v šedesátých a osmdesátých letech minulého století dochází k další dostavbě a přestavbám pro komfort rodinného bydlení. ■

Příště: Dům č. p. 28

VELKOPOPOVICKO
PODROBNĚ ZAOŠTŘENO

Rozloha obce Velké Popovice činí 1562 ha a sdružuje přilehlé obce Brtnice, Dub, Dubiny, Krámský, Klenové, Křivá Ves, Lojovice, Mokřany a Řepčice.

První zmínka o Velkých Popovicích není přesně datována, mluví se o osadě s názvem Adamovice. První záznam o osadě a farnosti je z roku 1332. Zajímavostí je, že v roce 1400 připadla osada přímo králi Václavovi a jejím patronem byl Jan z Popovic. V listopadu roku 1420 popovickou tvrz, která stála pravděpodobně na Dalešce, dobyli husité. Tehdejší majitel Popovic Jiří z Krejšanu postavil roku 1560 tvrz novou, a to na místě dnešní nejstarší budovy pivovaru. Traduje se, že už tehdy se tam vařilo pivo. Kroniky praví, že pod novou tvrzí vedly chodby až na Dalešku. V roce 1870 koupil panské državy Velké Popovice František Ringhoffer a začal rozvíjet průmyslovou výrobu. Roku 1874 dostavěli jeho synové zdejší pivovar. Pivo pod značkou Velkopopovický Kozel se zde vaří dodnes a každoročně se v pivovaru koná slavnost Den Kozla, na kterou se sjíždějí tisíce návštěvníků.

Významnou památkou je **Kostel Panny Marie Sněžné**. Byl postaven na přelomu 13. a 14. stol. a svou barokní podobu získal v roce 1690 za správy řádu Benediktýnů. V roce 1897 byla loď kostela prodloužena. Hlavní oltář pochází z roku 1861 a je v novorománském stylu. V roce 2002 byl při rekonstrukci omítek objeven zasedlý portál. Do dnešní podoby se zachovala severní zeď, jižní část s portálem a přízemní věže. Chloubou kostela jsou varhany, vyrobené roku 1897. Před kostelem stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1831. Hluboko do historie sahá i vznik popovické školy, první zmínka o škole je již v roce 1675.

Jižním okrajem zasahuje obec do **Přírodního parku Velkopopovicko**. Ten byl vyhlášen v roce 1993 na ploše 22 km². Jedná se o jednu z nejpůvodnějších krajín východního okraje Prahy. Jde převážně o zalesněný kopcovitý terén. Typické jsou dubové lesy a remízky s žulovými balvany, kamenitá a členitá krajina s mnoha rybníky. Osa území je tvořena Křivoveským a Mokřanským potokem. Do krajiny jsou zasazeny vesnice podhorského typu, které často tvoří jen osady se sotva dvaceti domky. Zajímavá je i zachovalá zemědělská architektura, např. 300 let starý špejchar v Křivé Vsi. Územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhoffera“.

Zahradnické okénko: Rychlení bylinek

Vyzkoušela a sepsala Dana Šinknerová, ilustrační obrázek autor

Jaro pomalu klepe na dveře a mnozí trpí tzv. jarní únavou. Na ni je nejlepší zásobit tělo vitamíny, zejména céčkem. To je obsaženo i v čerstvých bylinkách. Nemusíte mít ani zahradu, můžete je pěstovat nebo přirychlovat přímo doma v květináči na parapetu.

V obchodech už lze v této době zakoupit nejrůznější bylinky v květináčích. Stačí si vybrat, ale je třeba počítat s tím, že obvykle vydrží jen krátkou dobu. Kdo má zahradu, může je zkoušet „zachránit“ tím, že je na jaře vysadí na záhon. Máte-li na záhonech již bylinky vysazené, tak jste možná už některé na podzim vyryli a zasadili

do květináče. K tomu se hodí např. pažitka nebo kadeřavá petrželka, samozřejmě lze i jiné, dle vaší oblíbenosti. Pokud není půda zmrzlá, můžete to udělat i nyní. Na dno dejte drenáž ze štěrku nebo keramzitu, aby se substrát nepřemokřil. Můžete narychlit i na běžné petržele nebo celeru. Stačí seříznout horní část asi 1-2 cm a dát do misky s vodou nebo zasadit. Během několika dnů začnou rašit nové listy a vy můžete sklízet čerstvou nat.

Příště
nashledanou. ■

LÉTY OVĚŘENO

aneb co se hodí vědět

Řeřichu setou můžete rychlit celou zimu. Stačí talířek, miska nebo polystyrenový tácek. Na něj složte podle tvaru a velikosti papírovou kuchyňskou utěrku nebo bílý ubrousek. Namočte a můžete vysévat. Semena klíčí na světle a v teple již druhý den. Když je řeřicha vysoká 4-5 cm, můžete sklízet. To je asi za týden. Je chutná nastříhaná a nasypaná na chléb nebo pečivo s máslem či na brambory. Můžete ji také použít na doplnění hamburgerů. Pak ji s chutí zkonsumují i zavinilí „masožravci“.

1. den – 2. den – za cca týden

